

Veronica DOBRIN

Un festival ce merită a fi cunoscut

De 13 ani, Teatrul Dramatic și de Copii „Vasil Drumev” din Shumen (Bulgaria), organizează anual, în luna mai, **Festivalul Internațional de Dramaturgie Contemporană**, intitulat **Nova bulgarska drama (Noua dramaturgie bulgară)**.

Relațiile dintre Teatrul „Maria Filotti” din Brăila și Teatrul din Shumen sunt bazate pe evenimentele istorice ale sfârșitului de secol XIX, când Brăila a adăpostit și protejat fruntașii revoluționari bulgari: Hristo Botev, Vasil Levski, Ivan Vazov, Dobri Voinikov ș.a. În acea perioadă a luat ființă la Brăila Societatea Culturală Bulgară care a devenit ulterior Academia Bulgară de Științe. Dobri Voinicov, născut la Shumen, în urmă cu 170 de ani, a pus bazele teatrului bulgar, întemeind în 1865 la Brăila o trupă de teatru, scriind piese de teatru, compunând muzică. Printre piesele prezentate publicului brăilean în acea perioadă se numără *Botezul curții din Preslav*, *Contesa Raina*, *Velislava*. Cea mai cunoscută piesă, *Civilizația prost înțeleasă*, a fost scrisă la Brăila în 1871 în timpul exilului. Piesa se află și în prezent în repertoriul teatrului din Shumen și a fost prezentată de curând pe scena Teatrului „Maria Filotti”.

Teatrul „Vasil Drumev”

În memoria lui Dobri Voinikov a fost montat în foaietul teatrului brăilean, în prezența oficialităților ambelor orașe, un basorelief ce-i înfățișează chipul. Tototdată, au fost stabilite puncte de colaborare culturală între orașul Shumen și orașul Brăila. Așa se explică prezența mea la festivalul organizat la Shumen, oraș cu tradiții culturale și rădăcini istorice, cunoscut fiind că se află pe vatra fostei capitale a primului regat bulgar, Veliki Preslav, de acum 1300 de ani, iar în apropiere este ridicat Monumentul UNESCO de la Madara, *Călărețul trac*, a cărui imagine va figura pe viitoarea monedă euro a Bulgariei.

Festivalul teatral de la Shumen are două componente: creație și interpretare. Anual, peste 40 de piese de teatru, creații noi intră în competiție sub genericul AUTORII PROPUN. Cele mai bune texte sunt selectate pentru a fi tipărite. Am primit de la organizatori volumele cu piesele selectate în ani 2000–2008.

Juriul ediției din acest an – compus din dramaturgi, teatrologi, regizori, croniciari având ca președinte pe Todor Kolev, personalitate a vieții teatrale din Bulgaria – a acordat Premiul pentru Creație Verei Nastrom, o tânără născută în orașul Shumen și căsătorită în Suedia. Piesa de teatru premiată, intitulată **Totul este în ordine**, a fost oferită cu titlu gratuit Teatrului „Maria Filotti”, iar regizoarea Dobrina Haralampieva – directoarea Teatrului Mic din Sofia – s-a oferit s-o regizeze.

Scenă din *Sfeșnicul de fier*, Teatrul din Prielep (Macedonia)

Sperăm ca la începutul anului 2010 să asistăm în Brăila la premiera absolută a acestei creații recent premiate. Alte cinci piese de teatru, selectate de juriu, urmează să apară în volumul anului 2009. Autori: Ecaterina Limonkaeva, Eana Dobрева, Zdrava Kamenova, Petea Baseva, Koliu Karagheorghiev.

Secțiunea de interpretare a adus în scenă 14 titluri de spectacole aparținând unor autori bulgari contemporani consacrați, cum ar fi Konstantin Iliev, Hristo Boicev, Elin Pelin prezentate de teatre din Bulgaria, Macedonia și Grecia. Au fost prezente în festival Teatrul din Sofia, Teatrul „Racio Stoeanov” din Gabrovo, Teatrul „Nicola Vaptarov” – Blagoevgrad, Teatrul Dramatic „Masalitinov” – Plovdiv, Teatrul „Gheo Milev” – Stara Zagora. Teatrul Nou și Teatrul Mic din Sofia, Teatrul „Stefan Kirov” – Sliven, Teatrul „Sava Ogneakov” Ruse, Teatrul Independent „Solun” – Grecia și Teatrul „Voidan Cernodrinski” din Prilen, Macedonia.

Trei spectacole mi-au reținut atenția: **Formele puterii** – un spectacol-manifest, autor Stanislav Stratiev, prezentat de trupa independentă „Solun” din Salonic – Grecia, **Orchestra Titanic** de Hristo Boicev, Teatrul Dramatic „Sava Ogneakov” – Russe și **Frumusețea doarme** de Tedy Moscov, Teatrul Mic din Spatele Canalului Sofia.

Juriul, prezidat tot de Todor Kolev, a acordat premii pentru:

– Cel mai Bun Spectacol, oferit de Primăria orașului Shumen, spectacolului **Frumusețea doarme**, regia Tedi Moskov, Teatrul Mic din Spatele Canalului Sofia.

– Cel mai Bun Regizor – oferit de Fundația „Nova Balgarsca drama” regizo- rului **Tedy Moskov** pentru spectacolul **Frumusețea doarme**.

– Premiul pentru Scenografie, oferit de Ministerul Culturii din Bulgaria, arhi- tectului **Zarco Uzunov** pentru spectacolul **Amarantos** de Dimiter Kabakov Teatrul Nou din Sofia – *Lacrimi și râsete*.

– Premiul de Interpretare pentru Cel mai Bun Rol Masculin, oferit de Uniunea artiștilor din Bulgaria, actorului **Kadri Habil** pentru rolul **Luko** din spectacolul **Orchestra Titanic**, autor Hristo Boicev, Teatrul Dramatic „Sava Ogneakov” Ruse.

– Premiul pentru Interpretare Feminină, acordat de Uniunea Artiștilor din Bulgaria, **Elena Azalova**, pentru rolul **Sara** din spectacolul **Ivan Sisman** de Kamen Zidarov, Teatrul „Geo Milev” din Stara Zagora

– Premiul dat de **Radio Forte** din Shumen a distins colectivul **Teatrului Dramatic „Racio Stoeanov”** din Gabrovo pentru spectacolul muzical-coregrafic **Tatul** de Gheorghe Karaslavov.

De ce mi s-a părut un festival ce merită a fi văzut?

1. Pentru preocuparea de a încuraja de peste 13 ani creația contemporană din domeniul teatrului, confirmată astăzi prin prezența la Festival a celor mai impor- tante teatre profesioniste din Bulgaria și din zonele învecinate din Grecia și Macedonia.

2. Pentru portofoliul mare de piese contemporane, publicate până în prezent în 8 volume, 48 titluri de piese noi.

3. Pentru participarea afectivă a sponsorilor care trimit la finalul fiecărui spec- tacol mesaje însoțite de frumoase buchete de flori.

4. Pentru competența actualului director al Teatrului „Vasil Drumev” din Shumen, actorul Ilia Raev, actor la Teatrul Național din Sofia și de curând director al teatrului din orașul său natal și al Festivalului.